

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA

S ohledem na úkol uvedený v bodě III. 1. ba) usnesení Vlády ČR ze dne 4. ledna 2021 č. 7 je Ministerstvo dopravy povinno zpracovat a předložit vládě ke schválení v termínu do 31. prosince 2021 *Akční plán ke Strategii rozvoje inteligentních dopravních systémů 2022–2024*“ (dále jen „Akční plán ITS 2022+“), který je předmětem předkládaného dokumentu.

V současnosti není k dispozici v takto ucelené podobě postup zpracování a následného zveřejnění informací o stavu přípravy, realizace a finanční náročnosti projektů inteligentních dopravních systémů (ITS) a kooperativních systémů ITS (C-ITS). Toto je jedním z cílů zpracování Akčního plánu ITS 2022+. V budoucnu tak bude představovat zdroj s garantovanými informacemi o projektech ITS a C-ITS, jejich rozsahu, postupu realizace, výši finančních nákladů i společenských dopadech.

Hlavním cílem Akčního plánu ITS 2022+ není za každou cenu vymýšlet zcela nové projekty, které tady „ještě nikdy nebyly“, ale naopak zahrnovat dopravní projekty, které naplňují definici ITS a C-ITS a mají nadresortní přesah a vliv, do rámce chytré a udržitelné mobility.

Akční plán ITS 2022+ má více rovin. Jednou z nich je „koordinace procesů a integrace dostupných dat“ v rámci veřejného sektoru s vazbou/propojením na sektor soukromý. Změnu nastavení postupu přípravy projektů ITS a C-ITS významně ovlivnil trend mezioborového sdílení a využívání dat různých informačních zdrojů, přičemž je stále více kladen důraz na otevřenost dat. Také z tohoto důvodu bylo přistoupeno na změnu postupu přípravy projektů ITS a C-ITS tak, aby potřeby a požadavky dopravních projektů byly dopředu dostatečně komunikovány a projednány na nadresortní (vládní) úrovni a aby nebyly organizace resortu dopravy pouze v závěsu vývoje, což by pro ně mohlo představovat změny připravovaných, zahájených nebo dokonce i realizovaných projektů, což může být spojeno nejen s dodatečnými náklady, ale i s technickými komplikacemi. Proto je na úrovni resortu dopravy k tomuto účelu upravena a posílena role Koordinační rady ministra dopravy pro ITS (dále jen „KR-ITS“).

Akční plán ITS 2022+ bude poskytovat základ pro zdůvodnění alokace finančních prostředků, které by měl vynakládat SFDI. Členové KR-ITS budou mít nově možnost navrhnout ideové záměry projektů ITS a C-ITS a zároveň budou moci navrhnout gestora realizace (SŽ, ŘSD, ŘVC, SPS, ČD, a.s. atd.):

- smyslem je sjednocení podávání podnětů do této platformy a zamezení situacím, kdy jsou podněty zasílány přímo resortním organizacím a nekoordinovaně,
- posouzení podnětů (návrh ideového záměru projektu) bude mít nadresortní charakter,
- gestor, který bude navržen k realizaci projektu, může odůvodnit nevhodnost záměru a odmítnout ho.

Nový postup projednávání projektů ITS a C-ITS zajistí, aby byl sledován postup realizace přípravy i vlastní implementace projektů, včetně zdůvodnění zpoždění realizace oproti původnímu plánu, a dále zajistí, aby byly sledovány ukazatele KPI pro měření úspěšnosti naplňování cílů a opatření vládou schválené Strategie rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021-2027 s výhledem do roku 2050, jakož i celospolečenských cílů. K dispozici budou také informace o finančních prostředcích vynaložených na přípravu a realizaci jednotlivých projektů. Požadované informace o příslušném projektu, ať už ve fázi ideového nebo projektového záměru, budou prostřednictvím nástroje webového portálu „ITS knihovna“ na základě příslušné úrovně oprávnění vkládat jednotliví gestori projektů. Členové KR-ITS s příslušným uživatelským oprávněním pak budou mít přístup k uvedeným informacím a údajům. Zmíněné informace budou jako referenční dále využívány v souvisejících plánovacích a rozhodovacích procesech dalšího rozvoje ITS a C-ITS a tyto informace budou využívány při přípravě relevantních strategických dokumentů resortu dopravy i na

úrovni vlády. Poté, co bude na úrovni státu zmíněný systém o projektech ITS a C-ITS uveden do provozu, bude možné v rámci webového portálu „ITS knihovna“ vytvořit část pro projekty krajů a měst, kterým bude nabídnuta možnost zapojení se do webového portálu „ITS knihovna“ na dobrovolné bázi. Laická i odborná veřejnost bude mít možnost ve veřejné části „ITS knihovny“ získávat aktuální informace o rozvoji ITS a C-ITS.

Předkládaný materiál má dopad na státní rozpočet a na rozpočet Státního fondu dopravní infrastruktury, ve kterých je nutné při sestavování návrhů zmíněných rozpočtů projektové záměry reflektovat. Rozpočtové dopady byly stanoveny základním finančním rámcem, který je přílohou č. 1 materiálu a který byl schválen usnesením vlády České republiky č. 7 ze dne 4. ledna 2021 ke Strategii rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021-2027 s výhledem do roku 2050.

Všechny finanční nároky, související s dokumentem „Strategie rozvoje inteligentních dopravních systémů 2021-2027 s výhledem do roku 2050“ a návaznými prováděcími dokumenty („Akční plán ke Strategii rozvoje inteligentních dopravních systémů 2022-2024“ a další) a jejich realizací, budou zabezpečeny v rámci schválených rozpočtů výdajů Státního fondu dopravní infrastruktury a kapitoly 327 – Ministerstvo dopravy na jednotlivé roky bez dalších dodatečných požadavků na státní rozpočet.

Předkládaný materiál má příznivý dopad na rovné příležitosti mužů a žen, neboť systémy ITS a C-ITS mají významnou roli při zvyšování bezpečnosti dopravního provozu všech jeho účastníků, vč. zranitelných účastníků, dále při podpoře samostatného a bezpečného pohybu osob se sníženou schopností pohybu, orientace anebo komunikace, jakož i při bezbariérovém využívání veřejné osobní dopravy a veřejně přístupného prostoru.

Předkládaný materiál nemá záporný vliv na životní prostředí. Projekty ITS nebo C-ITS představují převážně instalaci technologií a vlastní provoz těchto systémů nemá na životní prostředí žádný vliv. V případě, že bude při budování ITS nebo C-ITS budou muset být provedeny stavební práce, bude se jednat o:

- a) součást zcela nové dopravní stavby, která bude v každém jednotlivém případě podrobena posouzení vlivů na životní prostředí;
- b) dovybavení již existující dopravní cesty prvky ITS nebo C-ITS (např. proměnnými dopravními značkami, SOS hláskami, zařízeními C-ITS na dopravní infrastrukturu atd.), kdy stavební práce budou převážně představovat výkopové práce a montáž na místě, přičemž při realizaci projektu se může objevit krátkodobé zhoršení podmínek v oblasti stavebních a montážních prací, tj. možná zvýšená prašnost a hluchost.

Strategické cíle ani opatření obsažená ve Strategii nevytváří rámec pro budoucí povolení záměrů uvedených v příloze č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, které by vzhledem k umístění, povaze, velikosti, provozním podmínkám či požadavkům na přírodní zdroje implikovaly nezbytnost posouzení vlivů na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Předkládaný materiál nenaplnuje dikci ustanovení § 10a odst. 1 písm. a) ve spojení s ustanovením § 10a odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a proto není předmětem posuzování vlivů koncepce na životní prostředí podle tohoto zákona.

Podle Jednacího řádu vlády byl materiál rozeslán do meziresortního připomínkového řízení vložím do eKLEPU dne 1. 10. 2021 na základě dopisu ministra dopravy č. j.: MD-26140/2021-710/13. Připomínkové řízení bylo zahájeno 1. 10. 2021 a ukončeno dne 15. 10. 2021.

Předkládaný materiál je předkládán bez rozporu.